Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Vện Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE :
NGUYỄN-VĂN-CỦA
Téléphone : 209
Adresse télégraphique :
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN
Một năm .... 12$00 ... 15$00
Sáu tháng ... 6 50 ... 8 00
Ba tháng .... 3 80 ... 4 60

BÁN LẺ MỖI SỐ ... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報新聞六省

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 88

POUR LES ANNONCES s'adresser à Saigon :
au Bureau du Journal
rue Catinat, 120-125-127 (1er étage)
à Hanoi : au Bureau du Trung-Bắc Tân-Văn
à Paris : chez M. M. Meyrose & Cie 8, rue Tronchet

Un traité à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngày tháng M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Thượng Lục-Tỉnh Tân-Văn, cần hai vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

QUỐC TRÁI

ĐẶNG KHOẢN TRƯƠNG CUỘC KINH-TẾ TRONG CÕI ĐÔNG-PHÁP

Vì muốn giấy tờ gởi đến các xứ cho kịp (nhứt là xứ Lèo) nên định lại ngày 5 mars khởi cuộc quốc-trái cho đến 25 mars 1922.

Thời thì kể từ *ngày 5 mars cho đến 25 mars 1922* **sẽ mở cuộc quốc-trái bạc đồng. Quan Toàn-quyền tổng thống Đông-Pháp được phép mở cuộc quốc-trái nầy theo chỉ dụ ngày** *8 octobre 1921* **và theo thể lệ trong lời nghị-định của quan Toàn-quyền** *ngày 11 octobre 1921*. **Cuộc quốc-trái nầy mở ra chỉ để làm cho hoàn-thành đường xe-lửa từ Vịnh tới Đông-hà, mà vẫn là một việc làm thứ rất cần ích, tiện cho sau nầy sẽ mở cuộc quốc-trái khác nữa trong các xứ ở miền Đông-Pháp, đặng khoáng-trương các cuộc kinh-tế và chấn-hưng các cuộc canh-nông, hầu làm cho đất Đông-Pháp, thành-thuộc. Ấy là lần thứ nhứt mà dân Đông-Pháp được gọi đến chung-cùng nhau mà làm cho xứ-sở mình cho thành-thuộc và xứ Đông-Pháp mượn đường quốc-trái, lấy của-cải của dân chúng mình trong xứ mà làm thế-lực kim-tiền, cần ích trong việc thi hành các cuộc to-tác.**

Thể-lệ về cuộc quốc-trái nầy kể như vầy : Vé vay mỗi cái là 50 chục đồng, thôi hồi lại nội trong hạng ba mươi năm là lâu hơn hết, lại thỏi bằng số trúng theo bực định kể ra dưới đây. Mỗi năm có 4120 vé thỏi hồi lại, ba tháng xổ số một kỳ, kỳ ba tháng đầu và kỳ ba tháng thứ ba, thì có một vé trúng được 10.000 đồng ; một vé trúng 1000 đồng ; 12 vé 500 đồng ; 1016 vé 100 đồng. Còn kỳ ba tháng thứ nhì và kỳ ba tháng thứ tư, thì 4 vé trúng 1000 đồng ; 26 vé 500 đồng ; 1000 vé 100 đồng.

Trước khi phô các phần lợi cho kẻ vay trong cuộc quốc-trái nầy rỏ biết, thì người nên sánh mà coi vốn vay chẳng nhiều mà số trúng lại định nhiều hơn hết, từ xưa chưa có cuộc vay nào bên chánh-quốc dám bì.

SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT INDOCHINOIS EN PIASTRES
NÊN MUA QUỐC-TRÁI ĐÔNG-PHÁP TÍNH BẰNG BẠC
元銀貨原債公法東巳宣

BẮT CÂU TREO NGANG SÔNG

Pont transbordeur

Trong xứ Nam-kỳ, phần nhiều tỉnh bị sông bao giăng làm cho dàng bộ vào tỉnh thành bất tiện. Mà những sông trong đất Nam-kỳ nầy có sông nào mà chẳng gọi là sông sâu nước chảy. Rất tiện cho tàu thuyền chở chuyên qua lại. Tính lại hễ tiện cho đàng thủy, thì bất tiện cho đàng bộ. Muốn đặng lưỡng tiện, tỉnh nào cũng có phóng cầu ngang sông, ngang rạch; trừ ra một hai tỉnh, sông đã sâu lại lớn, nước chảy như cắt, chưa có thể làm cầu được, còn phải dùng đò ngang đưa khách. Mà hễ chỗ nào dùng đò máy, thì có thể chở nặng được, như xe ngựa và hàng-hóa chút đỉnh ; còn như chỗ nào dùng thuyền chèo, thì không chở chi qua lại khác hơn là bộ hành qua giang. Thật là chậm lục hết sức, lại thêm hiểm nghèo qua lế. Hễ gặp nước ngược, thì chèo chống cả giờ qua chưa tới bến ; còn hễ gặp sóng gió, thì lại hay chìm ; những khách qua giang, rủi mà gặp những lúc chẳng may ấy, dẫn khỏi chết cũng tăng đởm kinh tâm, hay bỏn thắc vía. Tỉ như đò ngang sông Bentré đó vậy. Quan chủ-tỉnh đôm thấy sự trắc trở hiểm nghèo như thế, nhiều khi đã trù phóng cầu ngang sông, như các tỉnh khác; nhưng phóng không đặng. bởi sông đã sâu, nước chảy mạnh mà đất lại không chắc, không có thể xây trụ đá trụ gạch chi cả. Bị vậy rồi thôi, tỉnh rồi bỏ qua ; cho đến năm nay, sông Bentré, hãy còn thấy đò ngang đưa khách. Thà vậy hay hơn !

Thoản lại các tỉnh, những cầu ngang sông, bắt theo cách cũ, xây trụ đá, thả rương sắt, mỗi một cây cầu vậy tốn hao là bao nhiêu. Mà hễ làm hoàn tất rồi, nội trong vài năm đã thấy, bị nước chảy mạnh, mà xiêu mà ngã. Có nhiều chỗ, làm vừa rồi, vừa sập. Tỉ như cầu tỉnh Phan-thiết kia vậy. Đã biết tỉnh Bentré, sông sâu nước chảy. đất không dễ-dặt, nếu bắt cầu ngang sông như kiểu cầu xưa trong các tỉnh, thì có ích chi chăng ? Nếu chẳng bị sập liền theo tay, thì cũng phải bị xiêu - xạo hư-hao, hằng năm hằng phải tốn công tu bổ. Dường ấy chẳng là tỉnh Bentré không thể bắt cầu ngang sông đặng ru, nếu chẳng muốn bắt theo kiểu cũ, mới là tốn hao nhiều mà không chắc, hằng năm còn phải chịu tốn hao tu-bổ, hai là ngăn cản lâu thuyền qua lại rất nên bất tiện ?

— Theo ngu kiến của tôi, nếu tỉnh Bentre muốn tiện bước đàng cho dân chúng và tránh khỏi hết sự hiểm trở rủi ro hại mạng sanh linh thường năm thường thấy và chẳng muốn dùng kiểu cầu cũ, không chắc chắn mà phải chịu tốn hao nhiều phía, thì dùng lấy kiểu mới mà phóng. Kiểu mới bày trong mấy năm sau đây, tiếng Langsa gọi là *pont transbordeur*, kiểu rất xinh đẹp, lại thêm chắc chắn song giá có mắt hơn giá cầu xưa. Nếu muốn, tỉnh Bentre ninh chịu tốn một lần, khỏi sửa đi sửa lại.

Đã nói kiểu mới nầy tiếng Langsa gọi là *pont transbordeur*. Annam mượn tiếng mà dùng đỡ, thì nên gọi là *Niễu-kiều* cầu treo, là một thứ kiểu của hãng *Arnodin* bên Pháp mới bày chưa dặng mấy năm, dùng thế kiểu cầu xưa đã thỏ lại bỏ, làm ngăn trở tàu thuyền, và thế cho những đò máy trong các nẻo sông như sông Bentre, không thể phóng cầu ngang, như lời tôi đã giải ra trước đó. Hãng Arnodin đã có lãnh làm xong cho các tỉnh như : Bilbao, Bizerte, Rouen và Rochefort rồi. Chẳng cần kể mấy cái cầu kia cho rộn, mình kể lấy cầu làm cho Rocheforl, sông Charente, năm 1899-1900, là cầu rộng lớn hơn hết. Cũng là làm mà thế cho chiếc đò máy đưa khách qua lại sông ấy. Thật là gọn-ghẽ, chẳng chi bề bộn như kiểu cầu xưa. Hai bên mé sông dựng hai cây trụ sắt 68 thước bề cao, đứng trên nền gạch. Hai cây trụ sắt nầy đều có dây sắt thông xuống treo một cái niễu-kiều nằm ngang sông. khỏi mặt nước chừng 50 thước. Cái niễu-kiều nầy dài chừng 160 thước, trên có một cái xe-cộ ; xe nầy lại treo hông một cái dàng hằng cây, 16 thước bề dài, 14 bề ngang ; đàng ấy cũng như đàng lộ, cũng có hai bên lề để cho bộ-hành, giữa để cho xe ngựa.

Dưới chơn trụ sắt, có một cái nhà máy nhỏ, có dây chạy thông lên niễu-kiều, dùng để quảy cho xe trên niễu-kiều chạy. Hễ xe trên niễu-kiều chạy, thì tự nhiên cái dàng để chở bộ hành và xe ngựa treo dưới cỗ-xe nằm trên niễu kiều ấy cũng chạy qua vậy, vì dàng ấy treo theo xe như đã có chỉ trước. Đưa qua đưa lại rất mau rất tiện ; niễu-kiều đã chẳng làm trở ngại đàng thông lưu của tàu thuyền, mà khách qua lại cũng khỏi đều lo sợ.

Tưởng sở phí phóng một cái cầu theo kiểu-củ và tiền chuẩn xuất để tu bổ mỗi năm, nhập lại, tốn một lần, làm cái niễu-kiều nầy đủ. Lại như tỉnh Bentré là một tỉnh thành phú túc, kho địa-hạt đầy đủ, công nho các làng cũng nhiều. Nói cũng mà nghe dầu kho địa hạt với công-nho lắng không đủ sức, bà-tánh trong thành-phố cũng sẵn lòng chung đậu nhau giúp cho đủ sức làm cái niễu-kiều xinh đẹp nầy vậy. Há để vậy mà xem đò ngang làm hại người mất thì giờ, bể trễ công việc và có khi bỏ mạng cho ngọn thủy triều mãi ru ?

Long-Quang.

Tôi cùng hát Cải-lương

Cái nghề hát là cái mỹ-thuật của người văn-minh bây giờ, cái cảm-giác của con người, không chi dễ động bằng đi coi hát. Hoặc nghe đều hay sự lạ, hoặc xem dâu xưa tích cũ của tổ-tiên mình, có làm cho ta giải trí mà cũng có ý-kiến cho ta mở trí ra vậy. Thật cái nghề hát cũng ngộ làm thay ! tôi ưa coi hát, mà nhứt hát cải-lương bây giờ, tôi càng ham coi lắm.

Hát cải-lương có binh Kiểu, có ca Từ-đại, có ca Lưu-thủy Hành-vân, mà mấy có đào lại là ngộ lắm. Ban nào cũng có coi, mà coi rồi lòng không chán. Bởi thiên-hạ ưa coi không chán như tôi, nên nghề hát cải-lương bây chỗ nào cũng có, coi là không hết. Thật vui.

Nhưng coi hoài, rồi cũng hát làm biếng. Đừng nói mình hát làm biếng không muốn coi mà thôi, theo phép lịch-sự —phải nhường cho người chưa coi coi với, mới phải. Nhưng không đi coi hát, biết làm gì vui ?

Khi người ta hát mình xem, vậy nhằn lòng nào mình không hát một xuất cho anh em xem thử, một chẳng uổng công-trình coi hát bấy lâu, hai giúp ý-kiến cho nghề hát cải-lương sau tấn.

Kéo màng.

Khi kéo màng, tôi không chưng bướm bướm, mà nhứt cũng không đờn Lưu-thủy Hành-vân.

Trước hết tôi chưng một cái nhà ông quan thanh-liêm, có phong-lưu thú vị — nhạc đờn khúc nhạc hơi xuân. Tôi mắc áo rộng, tôi đội mão quan văn, trong buồn tôi bước ra, mắt nhìn tứ-bích, chẳng chi khác hơn là: Bầu rượu, túi thơ, nguyệt cầm, giá-cảnh. Thế là một bộ tuồng chánh của tôi trên sân khấu đó.

Tôi kêu hề-đồng rót rượu. Uống vài chung, tôi không ca bản Tứ-đại, tôi lại ngâm cái điệu ca-trù, khúc nhạc hơi xuân, một tôi phởi-phở, lòng tôi nở-nang, tôi lại xướng thêm một khúc đu-sơn đu-thủy, để tỏ tình-tứ là ông quan thanh-bạch.

Kế tôi mở tủ đờn, đờn chơi vài chập, cảm đường hoang châu gai, khỏ gà lồng làng-tàng.

Bỏ màng.

Chưng lớp đại-triều.

Kéo màng

Khi tôi bỏ các quan lại-triều : nhạc trời khúc hân-hoan, người nghe đường muốn cử-động, nhưng ngồi lì lì chỉ có mình tôi, là người đang bị quở về việc ham thú phong-lưu mà bỏ bề việc nước. Buồn . . . ; buồn lắm. Bải-triều.

Bỏ màng.

Tôi ra về, tôi đi lơ-thơ lần-thần, ngang vườn hoa, thấy một nàng. Tir đang lạc-nhạn trăm-nga, cỏ-cách hoa hèn ngượt then ; đang bị trói dưới cội hoa, đang buồn than dã-dượi. ca khúc bi-xuân ; vài ra mới biết rằng nàng xem hoa — phạm cấm vườn hoa — thương ! tình ta mới chuộc ra khiến về. Bỏ màng.

Về đến nhà, nghĩ nỗi hoan-đồ cầu-thúc, sao bằng một chiết thuyền con, cầm thơ một tuồi, non song một chèo, là thích thỏa hơn.

Treo ấn từ quan, xướng giọng xuân, lấy thanh-sơn bích-thủy làm đề ruỗi-dong. (chưng cảnh sơn thủy).

Thuyền long-dong,
Hươu say lòng.
Tiếng đờn lần miến mây trong.
Ruỗi dong, ruỗi dong.
Can, bầu là thú ẩm-ông.

Lớp nầy khiến cho người khán-cuộc phải ngơ ngơ lòng, đường đã rửa sạch tục tình, chẳng màng công-danh. Cơn bày giờ, người dầu tấm lòng chứa những tham-lam cho mấy cũng hóa ra thanh, cái chi ràng-buộc cho mấy cũng hóa ra nhàn.

Thuyền càng xa, cảnh càng vẻ vang, cầu ca xen lẫn tiếng đờn tình-tang.

Một hồn nội thanh-kỳ, chung quanh sông bốn . . . Bước thuyền, tuổi đờn cập sách leo lên, đưa chơi đông-khẩu; giáp liền . . . . . giao-duyên.

Lớp nầy lại chưng một cảnh tiên rất đẹp. Nào là ca khúc tiêu-ao, nào là giọng đờn lánh-lót. là một cảnh đẹp hết sức, vui thú vô-cùng . . . . . v. v...

Vân

Trót một tấn tuồng, tôi không ca từ-đại, mà cũng chẳng ngâm Kiều, để bà con coi thử.

Một người ham coi hát.

Kết-quả cuộc quốc-trái

(Đến ngày 17 mars 1922)

Nam-kỳ : ngày thứ 12	3.839.700$
Bắc-kỳ : ngày thứ 10	1.924.900
Trung-kỳ : ngày thứ 12	1.063.100
Nam-vian : ngày thứ 11	502.300
Lèo : ngày thứ 10	50.600
Quan Châu-vân : ngày thứ 11	22.500
Ngân-hàng nhánh Đông-pháp tại Bangkok. .	4.400
	$ 7.407.500

Vô-tuyến điện

Youssof keimal Bey

Quan Thủ-tướng Poincaré tiếp khách ông Youssof keimal Bey và thương-luận cũng ông rất lâu.

Thiên đông khởi khôi

Kẻ thích-khách ông Cavafakis nay bị bắt tại thành Zons.

Cuộc đua xe máy

Cuộc đua xe máy chạy 6 ngày ở thành Niễu-ước đã xong. Các người được thưởng kể ra sau nầy :

Hạng nhứt : Granda mạc Damara.
Hạng nhì : Taylor Kaiser.
Hạng ba : Brocop Levryter.

Hội-nghị các quan Thượng-thơ Hộ-bộ các nước Đồng-minh

Nhà-nước phái ra tờ cáo-bảo sau nầy :

« Các quan Thượng-thơ hiệp hội-đồng đã thuận ý về những vấn-đề đã bày ra về sự phân-chia tiền của A-lơ-man nạp để bồi-thường. Trong lúc thương-luận, các quan Thượng-thơ có luận so vấn-đề lồng-luận về việc bồi-thường lại xét rằng có ý hiệp ước thành Versailles thời chỉ có bàn Ủy-viên xét việc bồi-thường có thể mà xét vấn-đề nầy ; nhưng các quan Thượng-thơ nói rằng việc nầy rất quan trọng, các Chánh-phủ phải dự vào để tiến-dẫn cho các hội-viên bàn Ủy-viên những cách-thế tiện để giải-quyết vấn-đề bồi-thường trước là làm cho sổ thân-xuất của A-lơ-man được rành-rẽ, sau nữa cuộc quốc-trái lấy tiền thuế các hạng làm thuế chưa. Sẽ dùng tiền thuế ấy mà trả nợ. Các quan Thượng-thơ lại cũng đồng-lòng về vụ các nước Đồng-minh vay-bợ lẫn nhau trong lúc chiến-tranh. Cuộc nghị-định nầy làm cho Pháp được nhiều sở lợi to-tát nhứt là về sự thương-lượng cùng nhau mà tinh tiền sở phí các đạo binh phòng thương đông bên nước A-lơ-man.

Hội-nghị thành Gênes

Các báo đều khen Hội-nghị các quan Thượng-thơ được kết-quả tốt, song còn tiếc rằng cái nghị-ước đã bày ra không hiệt Huế-kỳ có dự nhận cho chăng.

Lễ khánh-thành bình ông Edouard VII

Tại thành Biarritz làm lễ khánh-thành hình dụng để bia danh ông Edouard VII. Có các quan-viên Langsa và Ăng-lê dự. Quan Thủy-binh bộ Thượng-thơ và quan Sứ-thần Anh-quốc chắc tích vụ Edouard VII là người sáng-tạo được đường giao-hảo hai nước Pháp và cầu chúc cho cuộc giao-hảo nầy được bền bỉ

Banh-gích không quên kẻ nghịch

Hội-nghị 3e congrès International về việc giáo-dục luân-lý bàn rằng hội sẽ nhóm tại thành Gênes đã định cho phái-viên A-lơ-man vào hội(nghị cho nên dân Banh-gích quyết-định không dự hội-nghị nầy.

Đá banh Rugby

Hội Pays de Galles đá thắng Irlande. Pays de Galles được 11 bon còn hội Irlande ăn có 3 bon mà thôi.

Tin Yết-láng

Binh linh của Yết-láng khởi sự kéo ra khỏi thành Limerick.

Vụ ông Montagu từ chức

Báo-giới thành Londres luận về vụ Montagu cáo-thôi, sau khi phẩn đốt tội điều giải của ông trách cứ chánh-sách của ông Lloyd George và ông Lord Curzon đối với dân đạo Hồi-hồi.

Bọn « tự do » ở thành Cambridge đồng bổ thảm mà khen tặng chí-ý ông Montagu.

Bà công-chúa Anastasne Michaël Owna xử Rút-xi là mẹ của Đông-cung triều A-lơ-man và là vợ góa của ông công-tước Mecklembourg Schewerin ly trần.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam kỳ

SAIGON

Bắt dắt kỷ tử

Hôm 14 tây, lối 9 giờ tên Ng-văn-Nhiều, cu-li sở thú, 21 tuổi, đương ngồi trên chân ba một cây điếp trong khi thì ma cưa một cây cưa lấy mất chối, vào chỗ để xe hơi. Ông Ấy lại bót sơn đêm khai như vầy :

« Cách một hồi sốp-phơ muốn mở máy cho xe hơi chạy mà sao nghe tiếng kêu không phải như thường khi. Nó bèn mở thùng dầu và mở bougies ra coi thì thấy xi dê bỏ trống 6 cái « bù lon » cũ và chỉ acide vào trong. Người ta phá tôi lắn nầy là hai lần rồi. Người nào phá dây chắc là sốp-phơ hay là người sửa máy chi dây mới biết hễ bỏ bù-lon và acide vào thì xe chạy không đặng, và nếu xe tôi không chạy đặng thì cũng có lợi chi cho họ. Nhưng mà tôi không nghĩ sĩ. »

Bót sơn đàm đương tìm tên nào phá đó, mà đến nay tâm cũng chưa ra mối.

Chết vì xe hơi

Hôm 11 mars. lối 7 giờ 15 phút tối, xe hơi số C.2085 của Châu-gia-Thiên kêu « Cianna » lớn « Mà-chin » hãng Hale ở Saigon, sốp-phơ là Lưu-văn-Biêu, đi vừa đến địa phận làng Phú-thanh (Baria), một người đón-ông Annam tên họ chi không biết, bộ như ở đn, bằng ngang qua lộ vừa lúc xe tới. Xe đụng nhằm tên Ấy rất mạnh. Nó té nhào xuống đất. Bảo-vệ Phan-quốc-Quản làng Phú-thạnh đến nơi thì nó còn thở và nằm giữa đường. Hương quản bảo sốp-phơ chở tên Ấy xuống nhà thương Baria. Sốp-phơ ỷ lời không nó lên xe chở đi, dọc đường nó tắt hơi. Khi đến nhà thương bèn đem thây bỏ nhà xác.

Quan Bổi-thẩm Baria mở đường tra vấn và buộc tội tên sốp-phơ Lưu-văn-Biêu vì vô ý giết người.

Tự tử

Nàng Nguyễn-thị-Kha, 21 tuổi, lấy khăn chế cột vào cây trên nóc giường mà tự vận hôm 10 tây. Chưa rõ vì cớ nào nàng tự vận như vậy.

Lửa

Ngày 11 mars lửa phát cháy trong một cái nhà lá ở quận thứ 5, sau rạp hát Hốc-chai tại Cần-thơ. Nhà nầy của tên Huỳnh-văn-Giỏi. May vì chừa kịp không cháy nhiều.

Con trai tên Giỏi mới 6 tuổi đốt giấy mà thui kiến trong bếp, rồi lửa bắt qua vách mà cháy.

Trung-kỳ

HUẾ

Cái tục Tống-ô của người Tàu

Làng Long-cô thuộc huyện Phú-lộc có người đi đánh cá ngoài bể gặp một chiếc ghe tấp đến có hai chữ hiệu là Toan-Nhưn, ghe đông bít chỉ chừa một lỗ vừa một người ra vào và lỗ ấy có nắp đậy kín. Để sở Thương-chánh đến khám xét và để cho là một vật vô chủ về không có sự gì quan ngại, thời để giao cho làng ấy.

Đông-bang ta nên mua vé quốc-trái nầy, bằng bạc đồng, chẳng phải như mấy lần trước, bằng số quan ; nên sự giá-bạc trời sụt rồi lỗ-lã đã vậy mà lại còn có thể trúng rất nhiều hơn thập bội, còn lỗ làm sao được một trăm đồng bạc. Lợi làm ! Lời lắm ! Nên mua vé quốc-trái ấy làm ! ! Thật như lại mà coi !

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lựa thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi vì thuốc trái đất ở xứ Algérie má hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng Hãy nên hút thuốc hiệu Trái Đất

Cô người ở làng Ấy nói rằng cách vài mươi năm nay có một chiếc ghe như thế tấp đến, thong lai có một chú chệc già, hồi chú không biết nói chi lấy bút viết và kể chuyện rằng ở một miền thuộc về bắc-phận ở bên Tàu có lục Tổng-ộ, mỗi một kỳ 20 năm lại có làm lễ cúng và đưa một người ra khơi rồi phó cho trời với nước. Chỉ để lương thực nội trong 100 ngày nên ăn hết thời chết. Nếu may có tìm được bãi hỏ thời sống kiếm ăn mà trở về xứ ; nếu chết thời thôi.

Chiếc ghe nầy khi gặp cũng còn một ít lương thực,nhưng người thời không còn. Có lẽ chú chiếc đi buồn tình nhảy xuống đem mình chôn vào bụng cá.

Tàu cũng có tục Tổng-ộ ấy, nhưng chỉ làm chiếc ghe bằng bẹ chuối và người bằng nôm. Ấy cũng một ảnh lưởng cái tục của Tàu đó vậy.

Quan Đông-lý phủ khâm-sứ

Quan Cai-trị Blanchard de la Brosse Đông-lý phủ khâm sứ Trung-kỳ đã lãnh chức Cai-trị thủ-hiến hạ Quảng-châu-loan thay quan Cai-trị Krautheimer về Pháp nghỉ.—Ngày hôm 8 février ngài đã đi chuyến xe - hỏa sớm ra Đông-hà ; lúc tiễn biệt quan-lại hai Chánh-phủ và các hàng thông lý đi đưa rất đông và ai nấy đều có lòng lưu-luyến sự biệt-ly của ngài làm vì từ khi ngài đề-ly cho đến nay thời ngài đã tỏ lòng công bình chánh trực đối với nhơn dân quan lại đều được tỉ-tế cả.

Bắc được cọp to

Hôm 8 février tại Sự Thừa-thiên có người đem nộp một cái da cọp gầm thật to. Cọp ấy nguyên làng Thanh-tân xứ Ô-ổ thuộc huyện Phong điền đã giết được.

Số là con cọp ấy mấy lâu nay thường vẫn phá hại nhơn dân thả-vật ở xứ ấy mà chưa khi nào giết được nó nay nhơn nó vào một nhà kia có cái vườn trồng, nếp vào trong hai mía đề rình hắt lấy mồi, chẳng may chủng biết được mới kêu nhau đến vi nó hơn 100 người thế-mà nó gầm lên-mấy tiếng trong khi người ta vi gần đến nó thời trăm người ấy đều ngã rạp xuống cả, duy có ông linh-mục cầm súng bắn nó mấy phát vào đầu nó mới chịu chết.

Nghe đâu xứ ấy thường có sơn thủ về khuấy nhiễu nhứt là loại cọp lai nhiều hơn cả nếu trong làng có một vài khẩu súng thời mới trừ được yên. Tưởng nên ưu phép quan trên mua lấy súng đan mà ngự phòng,ở thời cũng trừ được một cái hại lớn đó vậy.

Ngày rằm tháng-giêng

Xứ nầy có câu tục ngữ rằng « Cũng vậy cả nam không bằng rằm tháng-giêng » cho nên ngày rằm tháng-giêng vừa rồi dây lai nghe tiếng chuông tiếng mõ cùng tiếng pháo lói cũng chẳng khác ngày Tết. Thật cũng nên phiền quá mà chẳng biết bọ viện cái lệ rằm tháng-giêng là trọng ở đâu.

Mua cây cũi phải xem kèo lăm

Bộ rày lâm nhà trồng cây như là cam quýt thanh trà v. v. Vì sau khi tiết đông chí jà khi thấy những thứ cây đó đã có trái thời quê chủ lèo Huế một chiếc đò tình những nhành cây cũi, những nhành ấy toàn là cam quýt cả. Tự nói rằng ở xứ Hương-cần đem đến bán những nhành cam quýt giống ngon và quí lắm.— Khi bác nhà quê bán xong trở về được vài hôm lại có một bác nhà quê khác cũng chở những nhành cam quýt đến bán cũng nói rang ở làng Hương-cần cho nên mua Michaël lấy trăm nhành cây cũi mà trong vài giờ bán đi hết sạch.

Những nhà mua cây cũi ấy đem về trồng trong năm ba hôm thời cây đều khô cả trọc cho tưởng vì trồng không hợp cách nên phải chết mãi, sau hỏi lần thời nhà vườn cũng nói một lời giống nhau, hóa ra không một nhà nào mua nhành cây cũi lâu sau trồng được thành hiệu. Có người gian quá thừ đào lên xem thời chỉ một nhành cây bọc một nhâm đất và một nhâm đem, mà nhành cây ấy chẳng có dầu cũi đến toán những nhành bán hôm ấy chẳng gì như thế cả. Thế mà nó lại có lấy một ít rễ cây khác nó cầm quanh ngoài đem cho đỡ lầm mới thật là xảo quyệt quá vậy. Tự rày ai có mua cây cũi phải xem cho kỹ kẻo lầm.

Cọp vẫn

Làng Bằng-môn thuộc Huyện Phú-lộc có người vào rừng đốn cũi, chẳng may bị con cọp ra vồ. Người ấy sẵn cái rựa cầm ở tay liền chặt vào một cọp 3, 4 lát, cọp đau quá phải bỏ mà chạy. Người ấy về đến nhà thời nọc độc mòng tay cọp thấm vào tim đau đớn mê mẩng được ba ngày thời chết.

Cọp cười

Một bà già hơn 60 tuổi ở làng Cù-bi một hôm cũng thằng cháu gọi bằng bác vô rừng đốn cũi. Vừa gặp một con cọp to trong bụi lo ra đón đường. Ai lại chẳng sợ hushng chi là bà già, vậy mà bà ấy đã chẳng sợ lại còn có ý mừng vì bà xưa nay tin cọp là một vị sơn thần có lòng giúp đỡ cho người lắm. Bà liền sụp xuống lạy mừng và tâu rằng : « Lạy ne ! xưa nay tôi nhờ ne chẻ cho tôi nhiều lắm. Lên rừng lên rú chi nhờ có mẹ thôi, mẹ ăn mau ăn mai cho dừng ăn người mẹ nghe ! » Vừa nói vừa lạy. Con cọp muốn chồm đến vồ. Bèn đập đập cái đuôi nhắm một dơ rán ra thẳng cháu sợ quá đưa rựa lên và nại lên một tiếng lớn, thì con cọp giựt mình nhảy vào bụi. Bà ấy đi ra, vui vẻ mới nói rằng : Tao khẩn, tao xin với mẹ đủ cỡ, mà mẹ không nói chi, chỉ cười dơ hàm răn trắng nhẻ ! »

Thôi chớ xin keo nữa

Nước ta thường có sự tin nhâm đi-đoan mỗi khi cúng lễ thường lấy hai đồng tiền vắn vào cái khay nếu một đồng sấp một đồng ngửa thời gọi rằng quẻ keo đã được và thần-minh đã chứng giám cho ; bằng hai đồng tiền cứ sấp-một mặt hoặc ngửa một mặt lúc ấy quẻ keo chưa ưng mà thần-minh cũng chưa chứng giám. Tưởng sự tin ngưỡng ấy rất nên vô lý vậy. Tối hôm mồng chín ta vừa rồi tại trong Thành có nhà cậy ấm kia bày lễ cúng cậy cũng Tiên-sư và mợ cùng Bổn-mạng; khi lễ vật đã sắn sàng thời cậu mợ ra làm lễ rồi xin keo. Trước khi cầm hai đồng tiền thời cậu ấm bảo mợ rằng: xin keo là một sự hiu nguyện đối với thần-minh; nếu ngài đã chứng giám cho thời quẻ keo ưng; hoặc như xin một lần mà không ưng thời tưởng nên lo làm ma cũng chẳng nên xin lần thứ hai nữa. Có phải chăng ? Mợ ấm ngẫn ngợ một hồi lâu rồi đáp rằng : « phải ! nhưng hoặc có khi lễ vật thiếu một hai cái chưa được đủ thời quẻ keo ngài cũng không chứng giám; phải xin keo lần thứ hai thứ ba ». Cậu ấm đáp lại rằng chẳng phải thế, vì khi đã cúng thời lễ vật tất phải đủ; vậy thời trước khi xin quẻ keo mợ hãy kiểm điểm lại xem thử có vật gì thiếu phải lo liệu cho đủ cả rồi mới xin sau; mợ liền lại nơi bàn cúng xem một hồi rồi bảo cậu rằng đủ cả chẳng thiếu một vật gì ; cậu lại hỏi đã thật chưa ? Mợ bảo thật rồi, cậu lại hiểu nên xem lại thì mới nên ; mợ xem một hồi rồi quả quyết lời nói hồi nãy lại nói lần nữa. Khi ấy cậu ấm cầm hai đồng tiền do lên trên khỏi nương rồi khấn rằng: Nay là ngày . . . tháng . . . tín lấy lễ bạc long thành dâng lên Thần-sư tổ-sư phù hộ cho đắc tài đắc lộc và xin chứng giám cho v.v. Khấn xong liền dân hai đồng tiền xuống khay thời hai đồng tiền nhẩy một mặt sấp; cậu đi khay xướng nhà bảo mợ rằng thôi hẳn là ngài đi vắn rồi nên quẻ keo không ưng; thôi đọn tất cả lễ vật ấy đi mai sẽ làm lễ khác cúng, mợ liền toán lới cậu nhưng cô ý không bằng lòng. Mợ liền lại cúng lễ bốn-mạng và xin keo cũng không ưng thời cậu lại nói : thôi bà cũng đi khỏi rồi nên làm một lễ khác mai cúng cho luôn. Bèn mai lại xin keo cũng không ưng, cậu bảo làm lễ khác qua ngày mốt; ngày mốt quẻ keo cũng chẳng ưng cậu lại hẹn đến ngày chiêu tế lại cúng lễ không ưng; mợ lấy làm phiền quá mà bàn với cậu rằng thôi từ nay chớ xin keo nữa là phải hơn ; chẳng cúng không ta vẫn không biết, cứ bằng ở hai đồng tiền thật là vô lý thay.

Xin các bạn đồng chí chịu hùn mua phiếu quốc-trái, vị nào chưa đóng bạc xin kiếp gởi phần hùn của mình lên cho mau kẻo cuộc quốc-trái khép sổ.

Cùng bạn đồng chí

Xin các bạn đồng chí của *Nguyễn-tử-Thức, Lê-hoàng-Mưu, Trần-văn-Chiêm*, nếu ai chưa đọc, hãi « *Kẻ-giữ cùng bạn đồng chí* » trong Lục-tỉnh Tân-văn số 1061.

Xin đọc lại cho kỹ, vì chúng tôi chưa gởi thơ riêng cho mỗi vị được, miễng là các bạn biết việc ích-lợi chung mà chớ bỏ qua. Ấy là ân thâm nghĩa dày đó.

Tên các bạn đồng chí chịu hùn mua phiếu-trái

1- Đỗ-như-Tông clerc Vinhlong. 20 đồng
2- M. Huỳnh-văn-Vui, Maison Vincent Saigon. . . . . 10 đồng
3- M. Luân-Liên Patron de la Forge Rue Boresse Saigon . 10 đồng
4- M. Pierre Hoàng-đình-Liên, Secrétaire de M. F. Juvet Exploitation forestière Indochinoise Saigon . . . . . 20 đồng
5- M. Đỗ-văn-Đệ, village Binhphan (Mytho) . . . . . 20 đồng
6- M. Trần-đình-Kiến,số 105 rue Legrand de la Liraye Saigon. . . . . 20 đồng
7. M.Châu-Siêm rue Chaigneau 14 . . . . . 10 đồng
8. M.Lê-văn-Lễ *Etudede Me Fregisenge 29 Rue Pellerin* . 20 đồng
9. M. Nguyễn-văn-Tài, *Me Juvet-Khanhhoi*. . . . . 10 đồng
10.M.Nguyễn-văn-Nam,42, *Rue Fanoault — Dakao*. . . . . 30 đồng
11- Nguyễn-thị-Dậu . . . . . 20 đồng
12- Võ-văn-Cử Đinh-phước. . . . 50 đồng
13- Ng-văn-Bường. . . . . 20 »
14- Phạm-văn-Lang. . . . . 10 »
15- Ng.-văn-Đồng . . . . . 10 »
16- Ng.-văn-Chư. . . . . 10 »
17- Ng.-văn-Hai. . . . . 10 »
18- Ng.-văn-Măng. . . . . 10 »
19- Võ-văn-Chấm . . . . . 10 »
20- Nguyễn-văn-Cần, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-văn . . . . . 50 đồng
21- Nguyễn-tử-Thức. . . . . 50 đồng
22- Trần-văn-Chiêm. . . . . 50 đồng
23. M.Đỗ bỏn Thượt,Ômon . . . 20 đồng
24.M.Nguyễn-v. Chinh dit Thai *marchand de bois à Binhtruvoc Biên-hòa ville*
25. M. Đơn-phụng-Dưỡng médecin Cholon . . . . . 30 đồng
26. M. Ng.-tấn-Hoài, phó tổng minh-phú Bentre . . . . . 20 đồng
27. M. Trần-hiếu-Liêm, *Maire Binh-truvoc BIÊNHÒA* . . . . . 400 đồng
28. M. Hồ-văn-Lang Tổng-lý ban hát xiết . . . . . 20 đồng
10 đồng

Tên những vị đã đóng bạc

MM. Ng.-văn-Của. . . . . 50 đồng
Ng.-tử-Thức. . . . . 50 đồng
Trần-văn-Chim. . . . . 50 đồng
Phạm-văn-Nông, de Mytho (Mandat télégr. nº 99 de 10 đồng) . . . . . 10 đồng
Lê-hoàng-Mưu. . . . . 50 đồng
Nguyễn-ngọc-Thái. . . . . 10 đồng
Nguyễn-văn-Chức, *Boulevard Bonnard Bert* . . . . . 20 đồng
Trần-lân-Kinh de Bentre . . . 30 đồng
Phạm-vương-Các Mytho . . . 10 đồng
Lê-văn - Tho demeurant au 8e Quartier rue de Phongphú Cho-lớn . . . . . 10 đồng
Lê-văn - Hòa Commercant rue Lagrandière Saigon . . . . . 10 đồng
Ng.-văn-Ba dit sáu Vàng de Phnom-Penh . . . . . 10 đồng
Cao-tấn-Đỏ . . . . . 20 đồng
Lê-thông-Vinh,chef de Canton Hưng-nhơn (Mytho) . . . . 20 đồng
Ng.-văn-Liễn employé de Commerce Saigon. . . . . 20 đồng
Nguyễn-tấn-Tài, M. Juvet, Khanhhoi. . . . . 20 đồng
Nguyễn-v.-Chấn Maison Juvet quai de la Marne. . . . . 10 đồng

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 6 mars 1922.

Thầy Nguyễn-văn-Chan N- Mle 530 giáo làng có bằng cấp Certificat d'études primaires franco-indigènes, đăng cấp bằng làm trợ-giáo hàng tám và giao tòng sự quan Tham-biện Châu-tấn Bentre.

Tiền lương và phụ bổng của thầy trợ-giáo nầy sẽ lấy công-nho hai Bentre mà trả và công-nho ấy phải đóng ngay cho kho hưu-trí bổn-quốc tiền hưu-trí của thầy cũng là tiền phụ bổng 4,% chiếu theo thể-lệ trong lời nghị 29 décembre 1913.

* * *

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 4 mars 1922.

Ông Phan-thanh-Trà Huyện hạng nhứt, mãn phép, nay bổ đi tòng sự quan Thambiện , Châu-quận Tân-an (Tòa-bố) đặng thế cho ông Huyện Lê-minh-liên đổi đi chỗ khác.

AI TÍN

Bổn-báo mới hay tin chẳng lành rằng bà Nhan-thị-Tư, chánh thất của ông Ngô-khắc-Minh,Nghiệp-chủ ở Bình-hòa (Giadinh),linhtử của ông Ngô-khắc-Mẫn, đã đủ tiêu hồn ngày 19 mars 1922, thọ 53 tuổi.

Cuộc tống-chung định bữa thứ tư 22 mars, lúc 1 giờ chiều.

Bổn-báo kính phân ưu cùng ông Ngô-khắc-Minh, ông ngô-khắc-Mẫn với bửuquyến và cầu chúc cho hương hồn bà cụ đặng tiêu diêu cõi cảnh Thừa non Bồng, an lạc nguồn đào tiên cảnh.

Bổn-quán

Ngày 20 Mars 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Nóm mai
Kinh nước.	2.05
Ngân hàng Đông-Pháp	2.05
Ngân hàng Hongkong Shanghai	2.05
Ngân hàng Chartered	2.05

GIÁ BẠC ARGENT EN TAI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 15 Mars 1922

	Trả mỗi	Trả lại
Ngân hàng Đông-Pháp	32 3/8	32 1/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai. .	33 1/8	32 1/8
Ngân hàng Chartered	32 3/8	32 1/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 15 Mars 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	48.54
Ngân hàng Hongkong Shanghai	48.585
Ngân hàng Chartered	48.54/5

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 15 Mars 1922

Về lợi 3 %.	78 . 40	Về lợi 5 %.	1920	92	75
Về lợi 4 %.	1918	Về lợi 5 %.	1920	94	50
Về lợi 4 %.	1918	79 75			

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại giá mỗi tạ 68 kí

Vinhlong.	4,05đến 4.15
Gò-công.	4.25 — 4.35
Sài - gòn.	4.30 — 4.39
Bắc - liêu	4.39 — 4.4
Sam - vinh.	3.90 — 3.99
Giá thường thường lục trung . . .	4.13 — 4.22

Giá gạo chở đến tận không tính thuế suất càng bao lấy bao, giá mỗi trăm kilô

Gạo Âu-châu nº 1 25 fr.15m. tới	8.30 tới 8.40
Gạo Nhựt-Bổn nº 2 45 . . .	7.70 7.80
Gạo Java nº 2 50 . . .	7.00 — 7.20
Tấm.	6.50 — 6.60
Cám.	2.70 — 2.80

Tàu chạy Cao-Mên, Léo, Bacpreă và Đề-Thiên

Chiếc *I.Rueff*, ngày thứ ba, 21 mars 1922 9 giờ tối chạy

Chiếc Hainan, ngày thứ năm 23 mars 1922 9 giờ tối chạy.

Tàu chạy Cao-Mên và Lèo

Chiếc *L. Mercier*, ngày thứ bảy, 25 mars 1922, 9 giờ tối chạy

Tàu chạy Lục-Tỉnh

Chiếc Namky, ngày thứ hai,20 mars 1922, 9 giờ tối chạy

Chiếc Khmer, ngày thứ sáu, 14 mars 1922 9 giờ tối chạy

Tàu chạy Cap và Baria

Chiếc Khmer, và Annam, chạy ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ sớm mai chạy, ngày thứ bảy 12 giờ trưa chạy.

TIỆM *Đông-hiệp-Hòa*

55 nhà 83, đường Quai Norodom, Nam-Vian (PHNOM-PENH)

Ngỏ cùng quới khách đặng hay tại tiệm tôi có rút một thứ *châm-tấy* nhuộm lành nhiều hàng ta thiệt tốt đẹp nhứt không có thứ châm nào bì kịp còn cách thức nhuộm cũng như thứ châm ta mình vậy luôn luôn và giá đặng rẻ hơn nữa.

Như quới khách muốn mua thứ châm tấy nầy cùng là các thứ màu phẩm hay là thuốc đen nhuộm vải và cách thức nhuộm xin quới khách viết thơ đến tiệm tôi thì tôi sẵn lòng đáp lại lập tức.

Còn cám mua trên đây muốn khỏi đến tiệm cũng đặng mà phải đến nhà giấy thép tại chỗ quới khách ngụ đủ đồng tiền rồi lảnh hàng cũng tiện vậy nghĩa là Contre-remboursement.

HÃNG *SỬA CÁC THỨ MÁY HƠI*

Hiện tại dường Boulevard de la Somme môn bài số 4 và số 6, gần nhà thờ dây thép Saigon-port và ngang nhà giấy Mytho khi trước, cả mở hãng sửa các thứ máy hơi, tàu hơi và các thứ máy khác bất luận lớn nhỏ. Máy móc tại hãng nầy thầy đều dùng sức điện khi mà kéo cho nên làm công chuyện dặng mau, tròn và ngay ngắn. Nhiều thợ giỏi, bột thiếp, sửa le lẫn và giá re hơn các hãng khác. Có làm đồ phụ tùng xe hơi giá rẻ lắm vì hãng thay mặt cho máy nhà làm đồ phụ tùng bên Langsa chớ chẳng phải mua tại chỗ rồi bán lại.

Các ông có lòng chiếu cố, hãng tôi sẽ làm vừa ý chẳng sai.

TRẦN-QUANG-HIỀN.

N° 4 et 6 Boulevard de la Somme

SAIGON.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có cho mướn ôtmô Langsa và ngoại quốc đặng hát bóng

Xe máy đạp hiệu ALCYON

đua ăn hạng nhứt

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lảnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le Stunff ngồi xe máy đạp hiệu **ALCYON** ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lảnh phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-Thình hạng nhứt, M. Trần-văn-Chánh hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu **ALCYON**.

BICYCLETTES **ALCYON**

LA 1re MARQUE DE FRANCE

GAGNANTE DES

"TOURS DE FRANCE" "BORDEAUX-PARIS"

"PARIS-TOURS"

AGENT POUR L'INDO-CHINE

L. CAFFORT

32,34,36, Rue Catinat

廣東二天堂大藥房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

58, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục từ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoá. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải có sai theo như lời chỉ bảo hay là coi theo nhãn. Nội tắc một đều là thuốc, của tiệm tôi để lâu chẳng hư.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG **THANH TÂM NGƯU-HOÀNG HUỜN**

Thuốc nầy chữ trị năm phụ tảo ẩu, thình linh mê sẩng đàm chận ; hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn rang, con mắt lác lưng lay chưn quìu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhâm, phát cuồn nhậy nhốt, giựt tay giựt chưn; nhiều nhão ho hen, long đờ nhức đầu : xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình ; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan ; phong đàm ngăn trở, khí huết chẳng thông, thần hồn phách ám, năm ngũ chẳng yên v. v.....Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy ; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cứu khiếu lại tiêu trừ sạch độc khắc ác nhiễm.

Chi nhiu con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh đa-đề, khó khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hoàn như bịnh đau lâu phải uống gia bội ; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hoàn, nếu lá bạc hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi cuống vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hoàn, uống chừng nào hay chừng nấy.

Kỉ ăn cá và đồ rau cỏ sống sít lạnh lẽo, cũng kị đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn Ông PHẬT ngồi tòa sen đỏ gởi.

Giá mỗi hộp gồm 4 hoàn . . . 0 $ 80 — Hộp gồm 2 hoàn . . 0 $ 50
« hộp cây 4 hoàn, . . . 0 80 — Hộp cây 2 hoàn. . . 0 50

XIN CHẾ MÁT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ ăn vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh hộp, nào đồ thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng pha-lý, bằng sành, đồ bạc, dao, nĩa, muỗn, mức, đủ thứ trái cây tươi bên Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.

Bán sỉ, bán lẻ.

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, đem tiền tới nhà thọ lảnh (contre remboursement.)

Xin qui quan, các ông các bà có điệp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem công cuộc chúng tôi buôn bán.

Epicerie Saigonnaise HÒNG-VĂN et A-PHÁT
145-147-149, rue Catinat SAIGON

Giấy nằm cất

Nghe rằm tai, Khách-trú buôn bán trong các lĩnh không chịu xài giấy 5 cắt. Giấy không giá, không rách bẩy mà không xài, thì tu đặng quyền buộc phải xài, không thì dẫn tới phép quan. song sự mất ngày giờ ấy và sanh chuyện thì tánh người An-nam ít ai muốn. Dường ấy chẳng là phải chịu thiệt lắm ru ? — Không... không chịu thiệt vậy đâu. Nhà Bản đang chờ thâu vào kho cả trăm ngàn đồng bạc thứ giấy 5 cắt đó còn hiện ở nơi tay bà tánh. Vậy ai có giấy ấy cứ đem lại nhà Bản hay là kho bạc mà đổi, khỏi phải rầy rà.

Cuộc đua ngựa Saigon

Bữa Chúa-nhựt 19 Mars 1922.

Độ Villages de Giadinh — 2.200 thước

Con Ruby	gagnant	1 $ 30

Độ Gold Fly (3e Série) — 2.000 thước

Con Nha-tra	gagnant	1 20
»	placé	1 10
Con Salup	placé	1 60

Độ Tu-bái — 2.000 thước

Con Marocaine	gagnant	2 00
»	placé	1 40
Con Aviatrice	placé	6 60

Độ Poule des produits ngựa con — 1500 thước

Con Rintintin	gagnant	2 00
»	placé	1 40
Con Ngọa	placé	90

Độ Chérubin — 2000 thước

Con Đam-Tiên ăn hạng nhứt.

Cùng bạn-đồng chí

Mme Huỳnh-kim-Diệu Monistric Bangkok (như điện-tín số 196 10 đồng ngày 17 mars gởi cho Mr Lê-hoàng-Mưu).

CIRQUE JEUNE ANNAM

Sadec Tâm-chơn-Bang

Ngày mai đôi bản hát xiệt mới và đổi tuồng Cải-lương.

Diễn tuồng : **Bắt vong cựu-nghĩa**. Tuồng nầy hay lắm, ai coi cũng phải mũi lòng.

Có cô *Josephnie* và *Margarette* làm tuồng chánh.

Tuoong nầy có đọn ngài ông Vua giống ju như ngài thiệt của triều đình Annam ta tại Huế vậy, và y phục ông Vua cũng giống. Có nhiều người chưa hề thấy.

Vậy hãy đến xem, chớ bỏ qua rất uổng lắm ? !

Xin qui bà qui ông lưu ý, buổng nào diễn, rồi thì bổn-bang không diễn lại nữa.

Nay kính mời.

La Direction.

Hãng SỬA CÁC THỨ MÁY HƠI

Hiện tại dường Boulevard de la Somme môn bài số 4 và số 6, gần nhà thờ dây thép Saigon-port và ngang nhà giấy Mytho khi trước, cả mở hãng sửa các thứ máy hơi, tàu hơi và các thứ máy khác bất luận lớn nhỏ. Máy móc tại hãng nầy thầy đều dùng sức điện khi mà kéo cho nên làm công chuyện dặng mau, tròn và ngay ngắn. Nhiều thợ giỏi, bột thiếp, sửa le lẫn và giá re hơn các hãng khác. Có làm đồ phụ tùng xe hơi giá rẻ lắm vì hãng thay mặt cho máy nhà làm đồ phụ tùng bên Langsa chớ chẳng phải mua tại chỗ rồi bán lại.

Các ông có lòng chiếu cố, hãng tôi sẽ làm vừa ý chẳng sai.

TRẦN-QUANG-HIỀN.

N° 4 et 6 Boulevard de la Somme

SAIGON.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có cho mướn ôtmô Langsa và ngoại quốc đặng hát bóng

Hỏi các ông chủ có XE-HƠI ! *Nếu xe hơi của các ông có bảo-hiểm mà nay đã hết hạn rồi muốn gia thêm.*

XIN CÁC ÔNG NHỚ LẠI : Tại hãng Đông Pháp bảo-hiểm mà bảo-kiết cái xe hơi của các ông thì các ông được có lời từ 30 cho đến 35 phần trăm rẻ hơn các hãng khác. *Xe của các ông có sự gì nguy hiểm thì hãng bồi thường lập tức.* Khi vậy các ông viết vài chữ cho hay, hoặc lại nói miệng, hay là có dây thép cho hay. chẳng cần làm tờ giấy gì. *Hãng lịnh đem xe khác lại thế hành cho các ông, khi xe các ông đi sửa.* Xin hỏi hãng : **SOCIÉTÉ FRANCO-BELGE D'EXTRÊME-ORIENT** *đường Lefèvre số 27, 29 — SAIGON.*

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tạy. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỷ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thảy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt càng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mặng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, dờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lẫm liệt, da thịt đỏ sản, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marin số 190, Cholon.*

Dépôt **PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190,** *rue de Marins* **CHOLON.**

KHOÁN CHẮT THUY

(Nước suối kim thạch)

VICHY

VICHY ÉTAT

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên ve và nửa ve. | Trị bịnh đau Thận, bịnh đau Bàng-quang, bịnh Phong — Thạch-lâm-bịnh *kế.* — Đau mấy chỗ lất-léo.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan và bịnh đau.

VICHY HOPITAL trị bịnh thương tỉ, trường nhiệt

Hãy coi chừng đó giả mạo, khi mua phải chỉ cho trúng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT ĐIỀU TỀ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng, **2,3** hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đơn nước xí *Mỗi khi chết.*

Hãng nầy có bán thứ rượu chác đỏ và trắng hiệu **VINS BERMOND DE BORDEAUX** của hãng Bermond đã lập ra hơn một trăm năm.

Bán nguyên thùng. Giá rẻ và rượu lại tốt thượng hạng.

Các nhà phú hộ *ở* nhằm chỗ không có đèn điện khi thì nên mua đèn hiệu **TITO LANDI** thắp bằng dầu sáng mà dùng.

Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.

Có trử bán sỉ tại hãng **EMILE PEYSSON** *ở* **Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 5**

Có bán trong các tiệm hàng xén *(épiceries).*

Giả điếu giả ai

Chẳng chi làm cho tôi buồn hơn và cảm xúc hơn là hay dặng tin chẳng lành về phận linh nghiêm thân của bạn tôi là MM. *Đặng-hữu-Trọng, Hương-trưởng: Đặng-hữu-Vệ, Hương-hào và Đặng-hữu-Đăng, Phó-tổng làng Tânan*, ngụ tại Cáinai (Cântho) là ông *Chánh bái Đặng-hữu-Sách* đã tiên du hôm ngày mồng chín tháng hai Annam, nhằm Nhâm-Tuất, nhằm ngày 7 Mars 1922, hưởng thọ được 77 tuổi. Cuộc tống chung đã an hôm ngày 13 Mars 1922, lối 5 giờ sáng.

Mảng tin dữ đội nầy, nào là người quyến-thuộc, nào là kẻ thân-bằng của ông lão dây, còn ai mà chẳng đau lòng xót dạ, còn ai mà không đổ ngọc rơi châu; ngậm ngùi, thương tiếc một đấng rất nhơn đức hiền từ, đáng tôn đáng kính.

Than ôi!

Hiền dương ấy, từ âu dương ấy;
Trời ghét ghen vội dứt tuổi rùa;
Nhơn như vầy đức lại như vậy,
Đất ganh gỗ lấp chôn mình hại.— ???!
Đã hay sống thác ở nơi mạng số,
Đường tử sanh ai cũng như ai;
Sự mất còn là lẽ xưa nay,
Người trần tục nào ai tránh khỏi.

Nhưng mà,

Ước thêm dặng năm, mười tuổi thọ,
Hòng thi ân bố đức cho dân nhờ;
Nào hay dâu con tạo khuấy chơi;
Đau một lát, chết một giờ thậm tức.

Thương thay! Tiếc thay!

Vì tình cố kết, nghĩa thâm giao, tôi kính dời hàng phân ưu cùng tam vị hiền huynh và hữu quyến cùng cầu chúc cho linh hồn ông lão dặng bổng dảo tiêu diêu; vân hương khoái lạc.

Cái-răng, **LÂM-NGUYÊN-SI.**
Giáo-tập huy lụy kính điếu.

Kính,

Càng chư quí vị trong cả, lục-châu dặng rõ;

Hằng tôi mới mở một cửa hàng sửa đủ thứ máy, hoặc sửa hay làm ra mới, những vật phụ tùng dùng theo mỗi thứ máy như là xe-hơi cùng là tàu chạy, máy hơi vậy v.v. Nói tóm một đều là trong cả vật dùng theo công-nghệ loại kim, hầu giúp tiện cho chư quí vị khỏi bề lo lắng.

Hoặc ở xa mà gởi đến thì tôi cũng sẵn lòng cần giúp đặng vừa lòng. Rất rẻ, rất mau hơn cả những xưởng lớn kia, lại tùy theo ý của chư vị như lòng thích muốn.

Xin chư vị chiếu cố tôi rất gọi nhuần.

Kính đồ,

Atelier de Garage l'Avalanche
430 à 433, R. Paul Blanchy
à SAIGON.

Xin chiếu cố

Đời thạnh trị thái bình, thì con người sanh sống ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đòm thấy mỗi khi Saigon có bày chơi lẻ, hoặc là cuộc chợ, v.v. thì tối nghiệp cho qui-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạng nghỉ ngơi, lỉm sự vui thanh, ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một tiệm ngủ hiệu *Nam-trung Khách-sạng* tại đường Némésis N. 101-103 gần bến gốc tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở từ phía theo mặt đường đi, rông rải mát mẻ tử bề và yên tịnh, lại gần các mối đường xe lửa Cholon, đường giữa đường mé sông, và xe Biên-hòa, xe Mỹtho, rất tiện cho qui-khách, khi lên xuống.

Cúi xin qui khách trưởng tình đồng-bang giúp cho chúng tôi bền vững, thì ơn ấy ghi tạc hằng ngày.

Quản-Lý. HIỆP et THẮNG

LỜI RAO CẦN KÍP

Nên đọc cuốn thứ lệ chương-trình của trường *Nguyễn xích-Hồng* vẫn là một chỗ cầu chuyên giáo-dục có danh hạng nhứt. Cha mẹ người nào lo tương lai cho con mình thì nên gởi viết thơ xin cuốn thứ lệ ấy, nhà trường sẽ gởi cho không.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước Thanh-kỳ có một ông già 256 tuổi mà hãy còn sống lại mạnh mẽ như thường, ông chỉ bởi ăn rau cải uống nước trà mà được sống lâu như vậy. Ông già đó là tổ của Lý-thanh-Vân. Ông già đó là tổ của Lý-thanh-Vân. Ông già đó là tổ của Lý-thanh-Vân.

Người khách nghe nói ông có lòng muốn mời vào trường thì nhưng lần sẽ nhà nó trở đi mua cho đặng thứ rượu Quina Gentiane mà dùng mỗi bữa. Thiên hạ ngày nay cũng có rất nhiều anh, cũng bởi rất nhiều đi mua rượu ấy theo về mà uống là quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén *(épiceries).*

Thời-sự Cẩm-Nang

Thấy hầu chỡ « Thời-sự Cẩm-Nang » chưtôn đã hiểu ngày là một quyển sách tối cần tối yếu để khảo-cứu việc thời vụ phải thông đổi hoài.

Để xuất-bản năm 1922, xin gởi đến nhà in ông **Nguyễn-văn-Của** 157 Rue Catinat Saigon mà mua kẻo hết.

Giá một quyển..... 2$00

Nguyễn-văn Búp

(THỢ KHẮN ĐEN)

Propriétaire du Salon-Bon à Binh-nhâm Lai-thiêu

Chỗ làm khăn bàng, Bombay và nhiều lâu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cập tóc muốn kết đính lại dùng như nón vậy cũng rất tiện, phải đo ni, bằng muốn vấn thì khỏi đo. Còn muốn dày mỏng tùy ý muốn từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hạng: hạng nhứt 3 đồng hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Quí ông mua số phí tôi chịu thì phải trên 2 khăn gởi contre-remboursement công trừtiền trước tiện cho 2 mối.

Kính cáo

Liệt vị hãy mua thứ dầu hỏi hiệu **Mã Kou** (Le Pétrole Ancre) của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** mà dùng. Dầu nầy thắp it hao đã sáng suốc mà không có khói. Thiệt là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Hoàng cầu.

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saigon *đường Boulevard de la Somme, số 100*
Chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

Đèn cây hiệu cái mão

CROWN CANDLES

Của Hãng

COMPAGNIE FRANCO-ASIATIQUE DES PÉTROLES

Xưa nước Nam ta thắp đèn thường thì đông đầu cá, đầu mũ u đầu đu-đủ và dầu phộng, vân vân. Còn trong việc quan hôn tang tế thì lại dùng đèn sáp. Các thứ dầu nói trên đó, thắp nó thì mắc công khêu con đèn sáp muốn đừng nó thì lại mắc công xe, coi ra bất tiện quá.

Từ ngày đầu hỏi phát minh, đèn cây xuất hiện thì được tiện cho chúng ta nhiều bề; đã sạch sẽ, ít tốn mà lại tỏ rạng bội phần.

Như trong việc quan hôn tang tế mà dùng đèn sáp thì giá đã mắt mà còn phải mắc công xe, và lại mắc công hột tìm hoài.

Như nay có thứ đèn cây của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** chế ra **dùng thế cho đèn sáp** thì nếu cho ta đồng làm. **Thứ lớn có, thứ nhỏ có, giá rẻ bội phần.**

Dùng đèn cây của hãng nầy thì xinh đẹp làm. Hoặc đính miếu chưa chiếu, đông nó mà thế cho đèn sáp thì lại càng hay, mà ít tốn nữa. Nhứt là mấy bực văn-minh hại-lý nếu thắp đèn cây hơn đèn mà xem sách hoặc đọc *Lục-Tỉnh Tân-Văn* thì được tiện con mắt.

SAM-QUANG-HUNG

TIỆM BẢN VÀNG LÁ

ở đường Canton, số nhà 46 — CHOLON

舖金馨廣岑岸堤

Bổn-hiệu chánh lập tại Hongkong đã có mười mấy năm rồi, *chuyên nghề bán vàng lá* thiên-hạ đều biết danh, bổn-hiệu muốn cho qui-khách tiện gói, nên năm 1924 lập thêm một tiệm *ở* tại *Cholon đường Canton số 46.* Nếu qui-khách có mua vàng lá thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn **PHI-HỒNG** thì khỏi lầm đồ giả.

CHOLON, **SÂM-QUẢNG-HUNG,**
Cẩn cáo,

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh tròn, sy cẩm lộn lên xuống được đỡ chận bánh.

Bánh sắt cũng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chánh trử là: ông.

BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp môn bài 68.

Như mua được hộp hoa hình « **LA NOUVELLE CHAMBRE CLAIRE UNIVERSELLE** » thì mỗi người đều vẽ được khéo các thứ sơn thủy, hình, vân vân.

Hộp hoa hình nay làm rất kỷ và đúng lắm.

Hang **EMILE PEYSSON** *ở* **Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 làm Đại-biểu.**

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, đầu thiện nghệ đầu làm chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có; tinh theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monobloc, v. v...

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình về nghề vẽ cũng (Peinture) hảo sẽ bán lẻ cũng được.

Có khuôn đỡ lồng hình chạm khéo lắm, thứ nào cũng có, nhiều bề hữu khắc, chạm tốt lắm.

Có chụp hình cho giấy thuốc thân nữa.

Có bán kiếng, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Brumure 1/2 brillant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì $ 2 60 coi hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu đề làm hình mấy xứ nóng nực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

FABRIQUE de CASQUES EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ

La Croix

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LIA TẨM CAO-SU

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

208 Quai de Belgique, — SAIGON

Kính trình quí vị biết, chúng tôi mới mở một tiệm làm nón bằng cây lia điệpcó tẩm cao-su. Vậy xin quí vị chiếu cố đến nghề mới là của chúng tôi dựng nên ở trong xứ mình.

Những nón của chúng tôi thì *rất nhẹ*, chắc chắn lắm, kiểu thiệt khéo, thông hơi nhiều, không có nếu một được những đồ phụ tùng làm, nón toàn là hạng tốt giá hạ hơn các nơi.

Chúng tôi có đủ đồ về nghề làm nón theo phương pháp âu-châu. Vậy chúng tôi đoan chắc có thể làm đúng y như kiểu riêng của các nhà buôn nón lớt chúng tôi làm, nhà buôn nào muốn mua cốt nón bằng cây lia (liège) để về lợp lấy, chúng tôi cũng bán. *Có để bán tại tiệm* **DAO-HUỲNH-MAI 46-48** *rue* Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ Mỹ nghệ của con nhà Nam.

Kính trình
DƯƠNG-VĂN-THIỆT

Nếu quí vị muốn hỏi hơn điều thì về việc buôn nón, xin viết thơ cho M. Dương-văn-Thiệt. *208 Quai de Belgique* Saigon. Cây lia (liège) là thứ cây ở Âu-châu thường dùng làm nắp và thân nón.

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU*

In rồi, thứ bảy còn tiếp

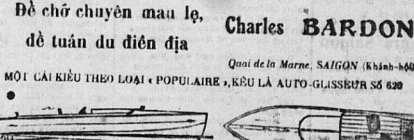

CANOT HƠI

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Đề chở chuyên mau lẹ, đề tuần du điên địa

Charles BARDON

Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hội)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR Số 620

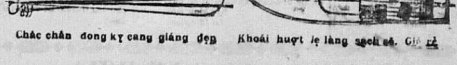

Chắc chắn dong kỳ cang giáng đẹp

Khoái hượt ẹ làng sạch sẽ. Giá rẻ

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLTÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng, bào-chế sư kỳ nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát Tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE ngài sẽ gởi cho không.

PENSIONAT

Khuong-huu-Phung.

VINHLONG.

Préparation rapide au Certificat d'Etudes primaires.

Nuôi kỹ, dạy cẩn. Thường năm thường thi đậu nhiều; nên học-trò càng ngày càng đông.

Năm rồi thiếu chỗ nên bần-trường mới mở thêm rộng rước đặng ba mươi chỗ ngủ.

Qui-ông qui-bà muốn cho con học, xin viết thơ trước, tựu trường sẽ có chỗ sẵn.

Pension complète.

Giá tiền trường:

Lớp nhứt (thi bằng cấp sơ-học) và lớp nhì	14$00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	13 00
Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)	12 00
Demi-pension	
Lớp nhứt, và lớp nhì	7 00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	6 00
Lớp sau (học chữ quốc-ngữ)	5 00
Externat.	
Lớp nhứt, và lớp nhì	4 00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	3 00
Lớp sáu (học chữquốc-ngữ)	2 00

Cách thức trường có in sẵn từ bản; xin viết thơ hỏi, bổn trường lập-tức gởi cho.

Ngày tựu-trường : 17 février 1922.

Hãng **EMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 có bán đủ thứ đồ ỷ phục cho đờn ông và các cậu trai đặng. Đồ đã tốt theo cách văn-minh, mà giá lại rẻ hơn các nhà buôn bán Đông-pháp.

Có bán áo so-mi, cà-ra-vát, nón đi chơi và nón coi ngựa, đồ may bay, đi xe hơi, vớ, giày, vớ và quần so cho con nít, dầu thơm, đồ để dùng đi đường, đồ dùng hoa hình, đồ để chơi Tennis, đa banh, văn vân.

Thiệt khéo hạng nhứt

TIỆM-HÓA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

55 73, Boulevard de la Somme Saigon.

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hànội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo-bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

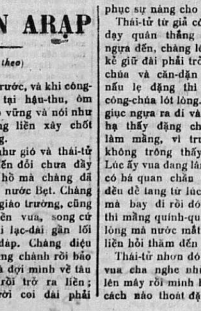

Dau đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nê trước trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỬ ĐỂN ÁT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ dùng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER

Một mình trữ bán

Ở đường Ohier — SAIGON

Lời rao

Cho mấy chủ xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vo (enveloppes) hang nhứt, một cặp 12 $ 50.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nấu Cao su, ở đường Douaumont Saigon.

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho mướn cùng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đồng xe khéo chắc chắn và kỷ luống lắm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

TRỊ BỊNH YẾU PHẬP

(Conartis medicaux)

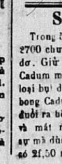

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc đau rét, hoặc nóng lạnh, ti vị không đồng tiếc, thì hãy mua rượu Pineau mana (a rayon thiên hạ rất khưởng mộ lại tốt hơn các thứ rượu nhum khác.

Hãy coi cho kỹ kẻo lầm thứ giả, hãy nài cho được cái xe có dán nhãn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Sự tốt của đa

Trong 5 ô phân vườn đa mặt, có trên 2700 chưn tổng. Mỗi chưn đều đặng bự dơ. Giữ đa cho tốt thì nhờ bợt nhàng Cadum mà lấy nổ mỏi ngày, thì tự nhiên loại bụi dơ ấy phải tiêu, vì bởi bợt xà bong Cadum nó đi mỗi chưn đặng mềm và mát mẻ. Từ đây cũng tên khỏi sự mà dùng lần đi, xà bong Cadum bán có 1f.50 tiệm nào cũng có.

Tiêu dàm

LÂU ĂN QUẢ LẼ

Hai vợ chồng anh kia lâu ăn không chồ nói, có món gì thì vợ chồng cứ cãi cọ, ai cũng muốn ăn một mình mà thôi.

Chiều bữa kia, hà con đem lời cho một ổ bánh bông lan rất ngon. Hai vợ chồng anh ta lấy làm mừng. Người bà con mới sắp lưng ra về thì anh chồng bương bả lại lấy bánh muốn ăn; chị vợ lật đật cản lại chẳng cho. Anh chồng nản ni biểu vợ nhịn miệng một lần, sau có ai cho nữa sẽ ăn một mình. Vợ chẳng chịu. Anh chồng chẳng biết tính sao mới nói với vợ như vầy : « Thôi tao chẳng ăn đâu, mà mầy cũng không dạng ăn, bây giờ để ổ bánh trên bàn, mầy ngồi một bên, tao ngồi một bên mà nhìn nhau, nếu ai bắt tức cười cùng là suất khẩu trước thì là thua, phải mất phần ăn. » Vợ bằng lòng.

Anh chồng đi đột đen, đem bánh để trên ghế rồi lại ngồi nhìn vợ mãi. Đến canh ba, ăn trộm dào hầm vô buồng, rình thấy hai vợ chồng anh nọ cứ ngồi làm thinh làm thế mà nhìn nhau hoài thì tức cười thầm ; ở trong buồng dụng vật mầy, khoa vật kia, hai vợ chồng anh nọ nghe, biết mà cũng chẳng nói. Tên ăn trộm thấy vậy thì trở nẻn dạn dĩ, đi qua đi lại trước mặt. Hai vợ chồng anh nọ thấy rõ ràng mà cũng làm thinh. Tên ăn trộm mới bước ra, thấy hai người hèn lâu, thấy chị vợ có nhan sắc, bộ mặt lại có duyên, thì lửa lòng hừng dục, bước lại gần rờ-rẩm. Chị nọ bất bình, hất tay kẻ trộm ra, song chẳng dám hở mồi. Tên ăn trộm thấy vậy đặng mợi, ẩm chị ta qua vàn gần đó, và vừa với tay mở cửa động đào thì chị nọ giận quá, ngoài lại nói lớn với chồng rằng : « *Mình để vậy mà coi cho đành sao ?* » Anh chồng mừng rỡ mà nói lớn rằng : « *Đó, có chừng anh ăn trộm đa nghe ! Nó xuất khẩu trước nó phải mất phần ăn rồi đa.* »

Tên ăn trộm nghe la Đồ thì hoản hồn, tông cửa chạy đại, chẳng hiểu hai vợ chồng anh nọ làm gì lạ vậy.

N. T.

Trần-minh-Tịnh

Commerçant à Vinhlong

Tiệm nầy thay mặt cho tiệmthuốc *Pharmacie centrale franco-annamite* **của ông André Lê văn-Minh, bán đủ các thứ thuốc Tây.**

Bán hàng dệt, tơ, lụa, giày, guốc, nón Backỷ thiệt tốt hơn hết, savons Dyfoam nhuộm đủ các thứ màu, xe máy hiệu *Louvet* **hãng Thuận-Hoà hiệu Hercule, đồ phụ tùng vỏ ruột, xe máy đủ các hiệu, sách vở, mực viết, cho học trò dùng, thơ, tuồng, truyện quốc-ngữ, giá bán re hơn các nơi. Cũi xin qui vị thanh-tinh huệ cố.**

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH

HIỆU

"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 120

HOA ẢNH CÁCH HUÊ-MĨ

Hình lồng quyền

6 miếng giá	5$ 00
12 miếng giá	9 00
Hình Cartes postales	
12 miếng giá	4$ 00
Hình nhỏ	
12 miếng giá	0$ 80
Hình dán giấy hình : 3 miếng giá	0 50
Hình dán giấy thông hành : 3 miếng.	1 50

BÁN SỈ và BÁN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình.

Đồ phụ dùng về hãng đặng. Các thứ màu, Viết chì màu, đồ vẽ, bố, bàn chải, chơn bàn, hộp đựng đồ đủ dùng, cây co giấy, màu trôn v. v.

Màu nhuơm nhứt hảo hạng nhuợm đủ thứ hàng giê : Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Hỏi giá bổ mạc-lạc.

HÃNG

ông P. Ribeyrolles et Cie

10, Place du Château d'eau, Saigon

số 10 gần giếng nước Saigon

Cả hàm máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có thợ rập máy giỏi ở tại hãng.

MÁY TỐT CHẮC — Ai muốn sắp đồ thứ nào, thì chỉ giùm không ăn tiền công.

Lời ngỏ cùng các vị điền chủ !!! Hãng **EMILE PEYSSON** ở ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, Saigon, kính lỏ cho các ông hay rằng có bán một thứ thuốc hiệu **RATINOL SPECIAL** để giết chuộc ngoài ruộng **MÀ THÔI**

Nhà đồng thuốc nầy thì phải giữ cho khéo, **ĐỪNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ NÓ GỘN ĐẾN VÌ THIỆT HẠI LẮM.**

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng

Đường LUNG MÔN BÀI 99 và 101

ĐẤT HỘ SAIGON

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ thứ xe như là xe mui, xe hai ngựa, xe kiểu, xe kéo, xe ; cũng có đóng thùng xe hơi như kiểu, kiểu thời, sơn xe thiệt khéo, làm nệm, mành mành đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe đã sẵn lại chắc chắn có bán đầu xe đủ kiểu, bán các món bằng cây giá rẻ hơn lấy cho rõ, cam-no đặt để theo trong bánh, kiểu đơn lấy, đồ nhỏ kẻ xe đều chắc và sơn sóng mà bằng đồ sơn may rất khéo và chắc, có bán sơn sẵn, chuông đeo hai tiền. Có thấp đèn khi đi thơn xe. Sơn xe và sửa xe.

Cũi như qui khách có cần dùng đồ thì hãy đến tiệm tôi mới khỏi trước sau cũng phải đến tiệm tôi làm, sơn có chắc đẹp mắt cho đi chơi, giá giảm hơn người thì tôi rất làm ơn ha cả.

Gần chợ mới khách đi ra đi vô đều có thấy bốt thâm nước cái cũng gần cả tại bến sông bắc đầu.

TRUYỆN

TÔ-HUỆ-NHI trọn bộ (1 à 3).

OÁN-HỒNG-QUẦN (thứ 6 rồi), thứ 7 còn tiếp).

Cả hai thứ đều hay

May tiệm sách có bán

Gởi thơ cho NGUYỄN-VĂN-QUI

16, rue d'Arfeuille TÂNDINH.

ĐÈN LÒA đốt có màn sóng, hiệu BEST WIZARD.

Ít tốn dầu.

không hang hao,

Sáng trăng ngon.

Không hay nghịch,

Đẻ đốt.

RẺ

Nội Nam kỳ có một mình tiệm

TRAN - QUANG. NGHIỆM

84 đường Espagne Saigon

Có trữ hai hiệu đó mà thôi.

Trong lục-châu quí vị nào muốn dùng rượu chát trắng và đồ thiệt tốt lâm hàng nước trái nho thì nên đến hay là viết thơ cho hãng **EMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 mà hỏi

Dầu hôi hiệu cái Mảo

Dầu hôi hiệu **Cái Mảo** (**Le Pétrole Coupronne**) cũng dầu của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles.** Dầu nầy thắp đượm, lửa. Hễ dùng dầu hôi thì chẳng nên quên hiệu Cái Mảo. Phải tìm cho đặng hiệu **Cái Mảo mà mua, thì mới đặng đúc thiệt tốt.**

Trong Lục-châu các tiệm thay mới cho hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** *đều có bán thứ dầu hôi nầy*

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100.* Chủ hãng sẽ hồi hồi ân lập tức

Rượu chát hảo hạng của **AUGUSTE MATTEI** làm tại bên sứ *Corse,* **đã ngon vô song mà lại ngoại vô cùng.**

Ai mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu nầy nội Đông-dương chỉ có một mình hãng **Denis frères** *trữ mà thôi.*

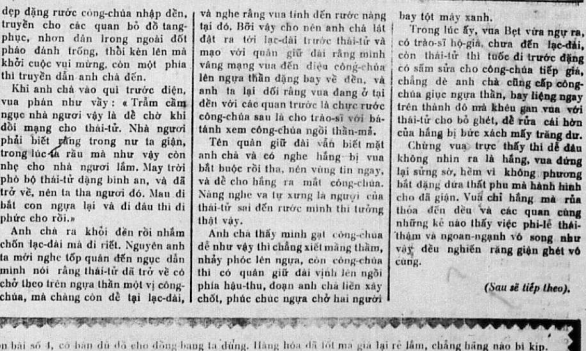

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Chàng thốt lên trước, và khi công-chúa lên sau ngồi tại hậu-thu, ôm choàng thái-tử cho vững và nói như vậy là an rồi, chàng liền xây chốt cho ngựa bay bằng.

Ngựa bay mau như gió và thái-tử khéo cầm cương đến đổi chưa đầy hai giờ rưỡi đồng hồ mà chàng đã thấy kinh thành nước Bẹt. Chàng không dạp xuống giáo trường, cũng không dạp tại điện vua, song cứ nhằm ngay một cái lạc-dài gần lối kinh thành mà dạp. Chàng điệu công-chúa vào càng chành rồi bảo nàng ở đó nghỉ mà đợi mình về tâu cho vua cha hay, rồi trở ra liền ; chàng lại dặn người coi dài phải phục sự nàng cho cẩn mẫn.

Thái-tử từ giã công-chúa, bước ra dạy quân thắng ngựa. Quân dắc ngựa đến, chàng lên yên và hỏi với kẻ giữ dài phải trở vào hầu công-chúa và cản-dặn phải coi món chi nấu lẹ đặng thì nấu mà dọn cho công-chúa lót lòng. Dặn xong, chàng giục ngựa ra đi và dọc đường thiên hạ thấy đặng chàng thì đổi thảm làm mầng, vì trước đã trưởng là không trông thấy chàng đặng nữa. Lúc ấy vua đang lâm triều, trước điện có hà quan chầu chực. Cả trào-sĩ đều đề tang từ lúc thái-tử cỡi ngựa mà bay đi rồi đó. Vua thấy thái-tử thì mầng quỉnh-quàn, ôm chàng vào lòng mà nước mắt rưng-rưng ; vua liền hỏi thăm đến con thân mẫu.

Thái-tử nhơn đó liền thuật lại cho vua cha nghe những khi ngựa bay lên mây rồi mình bỏ rồi, mà nhờ cách nào thoát đặng nạn nghèo, và mình sa xuống dài Băng-ganh, công-chúa làm sao rồi đặng nàng hậu đãi, và vì cớ nào mà mình nán lại đó lâu, cho tới khi nàng thấy mình có lin-nghĩa mà hứa hôn và khứng theo về nước Bẹt.

Nói rồi thái-tử lại tiếp : « Muôn tâu phụ-vương con có hứa với nàng đề tâu xin phụ-vương đánh vậy, nên con có đem nàng về theo ngựa với con ; nàng còn ở nơi dài ngự-lạc mà chờ chắc rằng phụ-vương nạp tấu, thì nàng mới đám vào yết kiến. »

Thái-tử nói xong lại cúi xuống lạy; vua cha hảo chàng dừng dậy và phán rằng : « Trẫm chẳng những khứng cho con vậy duyên cùng Băng-ganh công-chúa mà thôi, mà trẫm còn muốn ngự ra đón nàng mà tỏ ơn cho phỉ dạ, và rước nàng vào đèn cho hai con làm lễ giao-bôi nội ngày đây nữa. »

Đó rồi một phía vua truyền đọn dẹp đặng rước công-chúa nhập đền, truyền cho các quan bỏ đồ tang-phục, nhơn dân trong ngoài đốt pháo đánh trống, thổi kèn lên mà khởi cuộc vui mừng, còn một phía thì truyền dẫn anh chà đến.

Khi anh chà vào quì trước điện, vua phán như vầy : « Trẫm cầm ngươi nhà ngươi vậy là để chờ khi đổi mạng cho thái-tử. Nhà ngươi phải biết phòng trong nư ta giận, trong lúc ta rầu mà như vậy còn nhẹ cho nhà ngươi lắm. May trời phò bộ thái-tử đặng bình an, và đã trở về, nên ta tha ngươi đó. Mau đi bắt con ngựa lại và đi dâu thì đi phứe cho rồi. »

Anh chà ra khỏi đền rồi nhằm chốn lạc-dài mà đi riết. Nguyên anh ta mới nghe tốp quân đến ngực dẫn mình nói rằng thái-tử đã trở về có chỗ theo trên ngựa thần một vị công-chúa, mà chàng còn để lại lạc-dài, và nghe rằng vua tính đến rước nàng tại đó. Bởi vậy cho nên anh chà lật đật ra tới lạc-dài trước thái-tử và mạo với quân giữ dài rằng mình vâng mạng vua đến điệu công-chúa lên ngựa thần dặng bay về đền, và anh ta lại dối rằng vua đang ở tại đền với các quan trước là chực rước công-chúa sau là cho trào-sĩ với bá-tánh xem công-chúa ngồi thần-mã.

Tên quản giữ dài vẫn biết mặt anh chà và có nghe hằng bị vua bắt buộc rồi thu, nên vùng tin ngay, và để cho hằng ra mắt công-chúa. Nàng nghe và tự xưng là người của thái-tử sai đến rước mình thì tưởng thật vậy.

Anh chà thấy mình gạt công-chúa đề như vậy thì chẳng xiết mảng thầm, nhảy phóc lên ngựa, còn công-chúa thì có quản giữ dài vịnh lên ngồi phía hậu-thu, đoạn anh chà liền xây chốt, phúc chúc ngựa chở hai người bay tột mây xanh.

Trong lúc ấy, vua Bẹt vừa ngự ra, có trào-sĩ hộ-giá, chưa đến lạc-dài, còn thái-tử thì tuốc đi trước đặng có sắm sửa cho công-chúa tiếp giá, chàng đề anh chà cũng cấp công-chúa giục ngựa thần, bay liệng ngay trên thành đó mà khêu gan vua với thái-tử cho bỏ ghét, để rửa cái hờn của hằng bị bức xách mấy tráng dư.

Chừng vua trực thấy thì đề dâu không nhìn ra là hằng, vua đứng lại sửng sờ, hèm vì không phương bắt đặng đưa thất phu mà hành hình cho đã giận. Vuốt chỉ hằng mà rủa thóa đến đều và các quan cùng những kẻ nào thấy việc phi-lễ thái-thậm và ngoan-ngạnh vô song như vậy đều nghiến răng giận ghét vô cùng.

(Sau sẽ tiếp theo).

Tại hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có bán đủ đồ cho đồng bang ta dùng. Hàng hóa đã tốt mà giá lại rẻ lắm, chẳng hãng nào bì kịp. Lục-châu quí-vị nào muốn mua đồ chi thì gởi thơ hãng hay là viết thơ thì sẽ được vừa lòng.

Có bán đèn TITO LANDI, *áo so-mi cà-ra-cách, nón đi thủ, giày vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ để đi đường, quần áo cho con nít, đồ dùng hoa hình, hộp hoa hình* « La nouvelle Chambre claire universelle » *đồ để chơi Tennis, đa banh,* thuốc giết chuộc ngoài đồng Ratinol spécial. Rượu chát đỏ và trắng hiệu nguyên thùng hiệu **Vins Bermond de Bordeaux.**

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3,500 EXEMPLAIRES *L'Administrateur Gérant :* NGUYỄN-VĂN-CỦA